

СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА

Правилник о заштити приватности деце

Одобрено као: Документ подршке политици
заштите приватности деце, март 2019. године

Опште информације

Статус документа	Током ревизије политике 2023. године, овај документ је сврстан у категорију правилника на основу важећег оквира политике .
Одобрио	Извршни одбор и Управни одбор Управни одбор Фондације СОС Дечија села Србија
Одобрено	март 2019. године 19. јун 2024. године
Верзија	3
Обавезујуће за:	Све организације чланице Међународне организације СОС Дечија села (SOS Children's Villages International) (редовне чланове), укључујући њихова повезана лица, чланове њихових управљачких тела и њихове запослене и друге који раде за њих или у њихово име и Међународну организацију СОС Дечија села, укључујући повезана лица те организације, чланове њених управљачких тела и њене запослене и друге који раде за њу или у њено име
Засновано на	Политика заштите деце, Политика SOS Care Promise, Правилник о кодексу понашања
Заменеује	/
Релевантни материјали	Заштита деце и младих (Child and Youth Safeguarding) https://soscv.sharepoint.com/sites/WS_002164
Следећа ревизија	Документ ће бити ажуриран до краја 2025. године.
Власник документа	међународни директор за комуникације и бренд
Подаци о ревизији	Видети страну 2 документа

СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА

ЗАШТИТА ПРИВАТНОСТИ ДЕЦЕ

март 2019. године

ДОКУМЕНТ ПОДРШКЕ ПОЛИТИЦИ

ГЛАВНИ КОРИСНИЦИ

Обавезно за:	Међународну организацију СОС Дечија села и организације чланице
--------------	---

РЕЛЕВАНТНЕ ПОЛИТИКЕ

Основне политике:	Статути , Стратегија 2030 , Ко смо ми , Књига о бренду
Главне политике:	Политика заштите деце , Политика SOS Care Promise
Стандард квалитета:	Кодекс понашања

ПОВЕЗАНА ДОКУМЕНТА, АЛАТИ, СИСТЕМИ

	Кодекс понашања у вези са сликама и порукама који је израдио CONCORD (CONCORD Code of Conduct on Images and Texts)
	Смернице УН за алтернативну бригу о деци
	Конвенција Уједињених нација о правима детета

ОДГОВОРАН ЗА САДРЖАЈ

Функција:	Канцеларија шефа за особље, развој фондова, комуникације и бренд; Програм и стратегија
Одељења:	Комуникације на нивоу федерације; Индивидуалне донације; Информисање; Брига и заштита деце

ПРОЦЕС ИЗРАДЕ

Одобрио:	Управљачки тим; Управни одбор (март 2019. године)
Израдио:	Међуфункционални тим чији су чланови из следећих одељења: Комуникације на нивоу федерације, Комуникације и бренд, Индивидуалне донације, Брига и заштита деце, као и Интегритет, усклађеност са прописима и правна питања, уз допринос и подршку директора за прикупљање средстава и комуникацију у регионима и шефова комуникација, шефова за прикупљање средстава и саветника за заштиту деце у организацијама чланицама
Изворни језик:	енглески
Адреса интранета:	--

ИЗМЕНЕ

Верзија	Датум	Измене
Нацрт 1.0	октобар 2018. године	--
Нацрт 2.0	новембар 2018. године	Знатно смањење детаља (уклањање минималних захтева на глобалном нивоу)
Нацрт 3.0	јануар 2019. године	Реструктурирано након уноса додатних података

ПРЕВОЂЕЊЕ ПОЛИТИКА И СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА У ПРАКСУ

САДРЖАЈ

1 УВОД	4
1.1 Посвећени смо заштити деце, укључујући њихову приватност.....	4
1.2 Зашто делимо слике и информације о деци и њиховим породицама?	4
1.3 Важне измене у закону о заштити података	5
1.4 Дакле, како треба да комуницирамо?.....	5
1.5 Како да заштитимо приватност деце у свакодневном раду.....	6
2 ВОДЕЋИ ПРИНЦИПИ	6
3 ПРИЛОЗИ	8
3.1 Примарни ресурси	8
3.1.1 Интерни ресурси СОС Дечијих села.....	8
3.1.2 Екстерни ресурси	8
3.2 Појмовник	8

1 Увод

У СОС Дечијим селима посвећени смо побољшању живота најугроженије деце на свету. Хитност ситуација у којима се деца налазе, односно неправедност која произлази из злостављања, дискриминације и искључености деце, као и огромна потреба да се повећа свест јавности, мобилише подршка и прикупе средства за програме који могу да им помогну, наводе нас на то да поделимо њихове приче и слике. Међутим, причање таквих прича у јавном простору такође може да носи ризике за саму децу којој желимо да помогнемо. На крају крајева, разлика између чињења доброг дела и наношења штете деци произлази из тога шта делимо и *како* то делимо.

1.1 Посвећени смо заштити деце, укључујући њихову приватност

Наша мисија у СОС Дечијим селима је да изградимо породице за децу у потреби, помогнемо им да обликују сопствену будућност и учествују у развоју својих заједница. Наше вредности су храброст, посвећеност, поверење и одговорност. Изнад свега, настојимо да увек поступамо у најбољем интересу сваког детета.

Сав наш рад, укључујући комуникацију, подизање свести и прикупљање средстава, почињемо са намером да „не учинимо штету“ и да – у складу са својим могућностима – урадимо оно што је најбоље за појединачно дете чију причу желимо да испричамо. То је можда лакше рећи него учинити. Међутим, можемо да потражимо смернице у законима о правима детета, заштити података и приватности, као и у доброј пракси угледних организација које се баве децом и одговорних новинара.

У **Конвенцији УН о правима детета** посебно се потврђује (у члану 16.¹) право детета на приватност. Поред тога, у **Политици заштите детета** СОС Дечијих села истиче се наша посвећеност решавању питања кршења права деце на приватност. Овај документ подршке политици подржава Политику заштите детета и испуњавање других обавеза у погледу заштите приватности деце, укључујући и оне из Кодексу понашања и смерница о заштити података.

Настојимо да водимо примером и ефективно испуњавамо своје обавезе тако показујући својим донаторима, партнерима, заједницама, владама и корисницима, како се штите права, достојанство и приватност деце, истовремено подижући свест о њиховој ситуацији.

1.2 Зашто делимо слике и информације о деци и њиховим породицама?

Програми СОС Дечијих села којима се подржавају деца и породице у ризику широм света данас не би могли да постоје без редовне подршке донатора, спонзора и партнера. Да бисмо заслужили ту подршку, прво морамо да покажемо *потребу* – како се права деце не поштују, а затим морамо да покажемо *решења* – колико су СОС Дечија села ефективна у стварању дугорочних позитивних промена за децу и породице.

Знамо² да су аутентичне приче које показују праву стварност у којој живе деца у ризику и утицај наших програма на ту исту децу неки од најделотворнијих начина за подизање свести, ангажовање и мобилисање људи да предузму акцију за децу. Извештавање медија о ванредним ситуацијама и питањима од јавног значаја представља још један моћан начин да се дође до потенцијалних донатора. Медији такође захтевају искрене и тачне приче које су усредсређене на рањиве појединце, а не на маркетиншки језик наше организације.

Сваки од ових разлога указује на значај „истинитих прича о стварним људима“ за подизање свести и прикупљање средстава за програме. Ипак, наша је дужност да обезбедимо да субјекти таквих прича *разумеју* како, где и колико дуго ће се њихова прича и/или слика користити и да могу дати *слободан пристанак* за ту употребу. Једнако је важно и то да увек треба да водимо рачуна о томе да субјекти прича не буду повређени или узнемирени због тога како смо користили њихову причу или слику. Управо супротно томе, требало би да се осећају више оснаженим као резултат тога како је њихова

¹ Ниједно дете неће бити изложено произвољном или незаконитом мешању у његову приватност, породицу, дом или преписку, нити незаконитим нападима на његову част и углед. 2. Дете има право на законску заштиту против таквог мешања или напада.

² Прочитајте [Блог о бренду](#) где ћете пронаћи примере прича у које су укључени потенцијални донатори, спонзори и партнери.

прича или слика подељена са другима.

Ако не успемо у било којој од ових ствари, онда нисмо успели да одржимо своје вредности и мисију.

1.3 Важне измене у закону о заштити података

Општа уредба о заштити података ЕУ 2016/679 (*GDPR*) ступила је на снагу у мају 2018. године. Према овој уредби, од свих држава чланица Европске уније, као и од трећих земаља – у зависности од случаја, захтева се да знатно повећају одговорност организација које злоупотребљавају или не штите податке физичких лица.

Управљање подацима више не подразумева само да се ради исправно. Организације морају *доказати* регулаторима, лицима на која се односе подаци, заинтересованим странама и медијима да раде исправно у погледу података о личности и приватности. Организације за које се утврди да су криве за погрешно поступање са подацима о личности могу да буду кажњене новчаним казнама у износима који представљају знатан део годишњег прихода на глобалном нивоу.

1.4 Дакле, како треба да комуницирамо?

Наше препоруке о томе како објављивати приче о деци и слике деце утемељени су у *Конвенцији УН о правима детета*, *Смерницама УН за алтернативну бригу о деци* – у чијој смо изради учествовали – и у прописима о заштити приватности и података.

Многе угледне организације и мреже за права детета поштују Кодекс понашања у вези са сликама и порукама које је израдио CONCORD. Међународна организација СОС Дечија села је чланица CONCORD-а од јуна 2014. године.

Водећи принципи из Кодекса понашања у вези са сликама и порукама који је израдио CONCORD

Избор слика и порука биће направљен на основу најважнијих принципа:

1. поштовање достојанства лица о којима је реч;
2. вера у једнакост свих људи;
3. прихватање потребе за промовисањем правичности, солидарности и правде.

Сходно томе, у свим нашим комуникацијама и тамо где је то примењиво и разумно у смислу потребе да се прикаже стварност, настојимо да:

- одаберемо слике и повезане поруке засноване на вредностима поштовања, једнакости, солидарности и правде;
- истинито представимо сваку слику или приказану ситуацију, како у њеном непосредном тако и у ширем контексту, како би се у јавности побољшало разумевање реалности и сложености развоја;
- избегавамо слике и поруке које потенцијално стереотипизирају, сензационализују или дискриминишу људе, ситуације или места;
- користимо слике, поруке и студије случаја уз пуно разумевање, учешће и дозволу лица на које се они односе (или њихових родитеља/старатеља);
- обезбедимо да они чија се ситуација представља имају прилику да сами испричају своје приче;
- установимо и забележимо да ли лица желе да буду именована или препознатљива и увек поступамо у складу са тим;
- испуњавамо највише стандарде у погледу људских права и заштите угрожених лица;
- испуњавамо највише стандарде у погледу права детета у складу са Конвенцијом о правима детета, јер се деца најчешће приказују.

[Кликните овде](#) да прочитате комплетан Кодекс понашања у вези са сликама и порукама који је израдио CONCORD.

1.5 Како да заштитимо приватност деце у свакодневном раду

Нека ваша намера буде да пружате подршку у најбољем интересу детета. Обавезите се да ћете радити у духу *Конвенције УН о правима детета* и *Смерница УН за алтернативну бригу о деци* у којима се права деце – укључујући право на лично достојанство и приватност – стављају на прво место. Настојте да „не чините штету“ и да увек стављате најбољи интерес детета на прво место.

Помозите у подизању свести. Радите на подизању свести о праву деце на приватност тако што ћете обавестити сараднике, спонзоре, партнере, донаторе, медије и јавност о нашим мерама заштите приватности.

Тражите обуку. СОС Дечија села пружају обуке о томе како тумачити и применити наш *Кодекс понашања*, како безбедно поступати са подацима, како писати одговорно о деци у нашим програмима и како помоћи у заштити деце. Замолите свог надређеног да вас подржи у похађању ових обука. Додатни материјали за обуку биће израђени посебно у вези са применом принципа описаних у Одељку 2 овог документа.

Обезбедите да трећа лица преузму обавезу. Када производите материјале са трећим лицем – екстерним сарадником или партнером, обезбедите да то лице разуме нашу посвећеност заштити приватности и достојанства деце. То подразумева да треће лице мора да прочита и потпише наш СОС Кодекс понашања и Кодекс понашања у вези са сликама и порукама које је израдио CONCORD.

Пријавите оно што вас забрињава. Ако сте забринути због тога како било која организација или програм СОС Дечијих села поступа са подацима или сликом детета, пријавите то свом надређеном или директно Служби за заштиту деце користећи [образац за пријаву](#) који се налази на међународном сајту.

Придржавајте се водећих принципа из Одељка 2 овог документа. Придржавајте се политика СОС Дечијих села и својих локалних закона о приватности деце и заштити података. Ако се локални закон и наше политике разликују, примените документ/пропис са строжим одредбама.

2 Водећи принципи

Међународна организација СОС Дечија села и организације чланице се обавезују да ће:

- пажљиво поступати са подацима;
- спречавати објављивање неодобрених промотивних материјала;
- укључивати децу у доношење одлука о промотивним материјалима у којима су та деца приказана;
- спречавати приказивање деце као „објеката сажаљења“;
- поступати опрезно са осетљивим информацијама које откривају идентитет детета.

Следећа упутства имају за циљ да подрже испуњавање наведених обавеза које се односе на прикупљање и коришћење информација, тј. података о личности, односно препознатљивих слика деце или младих који су укључени у неки од СОС програма, а које ће се делити на некој од онлајн платформи, укључујући друштвене мреже, било да припадају организацији или су приватне (и воде их физичка лица).

Принципи ће бити саопштени СОС сарадницима и свим заинтересованим странама (трећим лицима, посетиоцима, спонзорима) (на пример, погледајте Водич за посетиоце, који се налази у Документу подршке политици услуга спонзорства:

<https://intranet.sos-kd.org/areasofwork/FDC/Content/Products/Sponsorships/SOSDocuments/161025-IG-NA-PSD-FINAL.pdf>).

1. **Међународна организација СОС Дечија села и организације чланице су одговорне за разумевање правног окружења у својим земљама и поштовање слова и духа закона којима се штити приватност деце.** Федерација СОС Дечијих села делује у 135 земаља и

територија које су све са различитим правним оквирима који се односе на приватност деце и заштиту података. Од кључног је значаја да Међународна организација СОС Дечија села и свака организација чланица преузму одговорност не само за разумевање и поштовање закона, већ и да сарађују са Генералним секретаријатом Међународне организације СОС Дечија села и организацијама чланицама приликом израде материјала како би се обезбедило да разумеју те законске захтеве. Такође треба да примените уговор о обради података који су потписали Међународна организација СОС Дечија села и организације чланице.

2. **Циљ нам је да у свим материјалима обезбедимо да комуникација неће проузроковати штету или узнемиреност.** Никада не објављујемо информације које могу да нанесу штету или узнемиреност детета, младе особе или њихове породице – **чак и ако** постоји пристанак. Прикупљање и коришћење података мора да се сведе на минимум, односно на меру која је неопходна.
3. **Неопходно је прибавити информисан и конкретан пристанак за коришћење материјала прикупљених за саопштења, прикупљање средстава или друге сврхе.** Пристанак се добија од лица која се приказују у материјалу или од њихових законских старатеља (или другог органа) у зависности од старости лица и правног окружења како у земљи у којој лице живи, тако и у земљи у којој се подаци чувају и/или дистрибуирају. У сваком случају, **снажно подстичемо консултације са децом која су приказана у материјалу**, чак и ако је старатељ или други орган формално дао пристанак. Децу треба консултовати на начин који је прилагођен степену развоја детета коришћењем материјала прилагођених деци, укључујући слике или предмете, као што су новине или веб сајт, да би им се показало како може да се користи њихова прича, подаци и/или слика. Све док је пристанак важећи (није истекао и није повучен) и све док су конкретни начини употребе укључени у пристанак, није потребан нови пристанак сваки пут када се подаци или слике прикупљају и користе.
4. **Пристанак је искључиво добровољан.** Никада не нудимо награду или исплату детету, младој особи или породици у замену за информације или слике и пружамо исту програмску подршку без обзира на то да ли је корисник пристао на прикупљање и коришћење података и/или слика за потребе прикупљања средстава и саопштења. Никада не подстичемо дете, младу особу или њихову породицу да траже донацију или да се захвале донатору. **Лица могу да повуку свој пристанак у сваком тренутку из било ког разлога.** Када се то догоди, ми ћемо уклонити материјале у које је укључено дете или млада особа из база података над којима имамо контролу. Ако сазнамо за било какву екстерну дистрибуцију тих материјала, обавестићемо екстерне организације. Развићемо алате како бисмо обезбедили да деца, млади и старатељи буду информисани о томе да када се да пристанак и материјали се дистрибуирају екстерно, ван оквира СОС Дечијих села, може да буде тешко обезбедити њихово уклањање из таквих екстерних извора (штампаних материјала, веб сајтова других организација, итд).
5. **Податке и материјале прикупљене од физичких лица користимо само у сврхе описане у пристанку.**³
6. **Лица која приказујемо у својим материјалима за комуникацију (кориснике) сматрамо кокреаторима садржаја.** Настојимо да деци, младима и породицама пружимо прилику да испричају своју причу својим речима и поделе своје гледиште. То значи да улажемо разумне напоре³ у то да готове производе за комуникацију или прикупљање средстава (чланке, рекламе, видео записе) поделимо са децом, младима и одраслима који су представљени у њима, како би могли да виде на који начин је њихова прича или слика коришћена.
7. **Предузимамо све одговарајуће кораке да обезбедимо заштиту приватности деце.** Кад год је то могуће, у материјалима у којима су приказана деца и млади који према локалним

³ Додатне информације о томе како ће ово функционисати биће припремљене у фази имплементације.

законима нису пунолетни користимо измишљено име, а презиме не наводимо. Чињеница да су имена промењена треба јасно да се наведе у материјалима. Приликом креирања видео материјала у којима особе међусобно комуницирају користећи права имена можда неће бити могуће користити псеудониме, а у тим случајевима, ако локални закон то дозвољава, мора се прибавити релевантан споразум о пристанку. Слично томе, избегавамо откривање конкретне локације на којој се спроводи програм.

8. **Сигурни канали и уништавање података.** Подаци о личности се морају чувати и преносити сигурним каналима. Када подаци више нису потребни за сврху и временски оквир за које је дат пристанак, морају се исправно уништити.

3 Прилози

3.1 Примарни ресурси

3.1.1 Интерни ресурси СОС Дечијих села

[Политика заштите деце](#)

[Радимо заједно на заштити деце. Улоге и одговорности Генералног секретаријата у процесу пријављивања и одговора.](#)

[Безбедност деце је ствар свих нас. Поступци пријављивања и одговарања у случајевима који се односе на безбедности деце у организацијама чланицама.](#)

[Data Protection](#)

[Point](#)

[Кодекс понашања](#)

[Обезбеђивање квалитетних услуга спонзорства](#)

[Свако има неку причу - Водич за писање за националне координаторе за спонзорство и њихове тимове Водич за посетиоце \(Анекс Међународног документа подршке политици: услуге спонзорства\)](#)

3.1.2 Екстерни ресурси

[Конвенција УН о правима детета Смернице за алтернативну бригу о деци Кодекс понашања у вези са сликама и порукама који је израдио](#)

[CONCORD \(CONCORD Code of Conduct on Images and Texts\)](#)

[Општа уредба о заштити података \(GDPR\) - ЕУ 2016/679](#)

3.2 Појмовник

Одговарајуће заштитне мере – Погледајте документ „Напомене о архивирању/обради података о личности“ у https://sosc.v.sharepoint.com/sites/WS_000102/Wiki/Data%20Protection%20Point.aspx (одељак СОС-Посебни материјали). Које су мере одговарајуће зависиће од појединачног случаја и морају да буду дефинисане од стране релевантног одељења. За додатне смернице о техничким безбедносним решењима, погледајте [ИКТ страницу о безбедности информација](#). Одговарајуће техничке и организационе мере углавном узимају у обзир **најновија достигнућа** и **трошкове примене** и обезбеђују ниво безбедности који **одговара ризицима** које представља обрада **и природа података** који се штите. Те мере на одговарајући начин штите од случајног или незаконитог **уништења** или случајног **губитка, измене, неовлашћеног откривања** или **приступа**.

Слике које се могу идентификовати – Слике на којима се појединац може препознати и идентификовати. Укључује већину слика на којима је приказано лице неке особе. За ове слике је потребан пристанак. За слике снимљене отпозади или са стране, на којима се особа не може идентификовати, није потребан пристанак.

Информисан и конкретан пристанак – Лице које даје пристанак и/или њен законски старатељ у случају малолетне деце према локалним законима мора бити у стању да разуме и да се сагласи да се његови подаци и/или слика прикупљају и у коју сврху, колико дуго и где („конкретно“). Општа уредба о заштити података ЕУ садржи следећу дефиницију:

„Пристанак“ лица на које се подаци односе је свако добровољно, изричито, информисано и недвосмислено изражавање жеља лица на које се подаци односе којим он или она, изјавом или потврдом радњом, даје пристанак за обраду података о личности који се на њега или њу односе...” (Општа уредба о заштити података, члан 4. став 11)

„Пристанак мора да се даје јасном потврдном радњом којом се изражава добровољан, конкретан, информисан и недвосмислен пристанак лица на које се подаци односе на обраду података о личности који се односе на њега или њу, као што је писана изјава, укључујући и електронску изјаву, или усмена изјава. То може да обухвата штриклирање поља приликом посете интернет странама, бирање техничких подешавања за услуге информационог друштва или другу изјаву или радњу којом се јасно показује у том контексту да лице на које се подаци односе прихвата предложено обраду својих података о личности. Због тога, ћутање, унапред штриклирано поље или неизвршавање активности не треба сматрати пристанком. Пристанак мора да обухвата све активности обраде које се обављају у исту сврху или у друге сврхе. Када обрада има вишеструке сврхе, пристанак мора да се да за све њих. Ако се пристанак лица на које се подаци односе даје након захтева упућеног електронским путем, тај захтев мора да буде јасан, сажет и не сме непотребно да омета коришћење услуге за коју се употребљава. (Општа уредба о заштити података, Уводна изјава 32)

За децу или младе у СОС програмима, пристанци треба да се чувају у њиховом досијеу у националној организацији или селу и морају да буду доступни за преглед на захтев све време док су дете или млада особа у програму и седам година касније. Споразуме о пристанку треба чувати најмање онолико дуго колико се подаци користе.

Подаци о личности – Сви подаци или информације који се могу користити за идентификацију одређеног лица. Општа уредба о заштити података садржи следећу дефиницију:

„Подаци о личности“ су сви подаци који се односе на физичко лице чији је идентитет одређен или се може одредити (у даљем тексту: лице на које се подаци односе); физичко лице чији се идентитет може одредити је лице која се може идентификовати посредно или непосредно, посебно помоћу идентификатора као што су име, идентификациони број, подаци о локацији, мрежни идентификатор или помоћу једног или више фактора својствених за физички, физиолошки, генетски, ментални, економски, културни или друштвени идентитет тог физичког лица.“ (Општа уредба о заштити података, члан 4. став 1)

„Осетљиви подаци“ су подаци о личности који откривају расно или етничко порекло, политичка мишљења, верска или филозофска уверења, чланство у синдикату и подаци који се односе на здравље или сексуални живот (видети члан 8. Директиве 95/46/ЕЗ Европског парламента и Савета о заштити физичких лица у односу на обраду података о личности и о слободном кретању таквих података).

Овај правилник је усвојен на седници Управног одбора Фондације СОС Дечија села Србија одржаној 19.06.2024. године, и ступа на снагу 8 дана од објављивања на огласној табли организације.

За Управни одбор:

Невена Чаловска, председница

Правилник је објављен на огласној табли Фондације СОС Дечија села Србија дана _____ 2024. године.

Ана Шегрт Благотић